

VIESTEJÄ AVARUUDESTA

Mistä me oikein aiomme puhua?

LÄÄKET. TRI LEWIS THOMAS

MAAPALLO on viimeksi kuluneena vuosikymmenenä käynyt liian pieneksi. Meistä tuntuu kuin olisimme suljettuja pienen maaseutukaupungin ahtauteen. Näkymät Marsin (viimeisimmistä valokuvista päätellen) yhä elottomasta, tummasta, rokonarpiesta pinnasta eivät näytä laajentaneen ulottuvuuttamme. Sen sijainne tuovat lähemmäksi, liiankin lähelle, paikallisen ympäristömme erään epämiellyttävän piirteen.

Sininen, pilvetön keskipäivän taivas on menettänyt mielessämme mittasuhteensa. On kuultu ettei taivas olekaan rajaton; se on rajallinen. Se on todellisuudessa vain eräänlainen paikallinen katto, kalvo, jonka alla elämme: voimme aavistaa sen koveran pinnan muutaman kilometrin päässä yläpuolellemme. Tiedämme sen niin lujaksi ja paksuksi, että kun siihen ulkoapäin osuu kovia kappaleita, ne leimahtavat liekkiin. Elämme sinisen kammion, itse puhaltamamme ilmakuplan sisällä. Sen tuolla puolen oleva toinen taivas, syvimusta ja kauhistuttava, on aivan aukeaa maata, tutkimukselle vastus-

tamatonta.

Eräs verrattain läheinen tähti, Tau Ceti, muistuttaa kylliksi omaa Aurinkoamme, jotta sen planeetat, mikäli sillä sellaisia on, ovat uskottavia ehdokkaita elämän tyyssijaksi. Näyttää siltä, että olemme valmiita pyrkimään yhteyteen Tau Cetin ja minkä hyvänsä kaukaisemmankin asiasta kiinnostuneen taivaankappaleen kanssa.

CETI oli myös, tarkoituksellisesti, nimeltään ensimmäinen kansainvälinen konferenssi joka käsitteli viestintää maapallon ulkopuolisen älyn kanssa (sanojen Communication with Extraterrestrial Intelligence alkukirjaimista). Tuo konferenssi pidettiin vuonna 1971 Armenian neuvostotasavallassa Yhdysvaltain kansallisen tiedeakatemian ja Neuvostoliiton tiedeakatemian yhteisesti järjestämänä. Useimmat siihen osallistuneet fyysikot ja tähtitieteilijät olivat vakuuttuneita, että elämää hyvin todennäköisesti esiintyy muuallakin kuin maapallolla ja että varsin luultavasti jossakin on sivilisaatioita, joiden teknologia on yhtä pitkälle tai pitemmällekin kehittyntä kuin

meidän.

Lähtien tästä oletuksesta konferenssi suositteli kansainvälistä ohjelmaa, jonka puitteissa luodattaisiin avaruutta järjestävien sähkömagneettisten merkkien löytämiseksi. Viime kädessä olisi tarkoitus lähettää viestejä ja saada vastauksia, mutta aluksi tuntuisi käytännöllisemmältä siepata pätkiä toisten keskenään käymistä keskusteluista.

Kun ensimmäinen viesti lopulta tulee ulkoavaruudesta, me lienemme jo tottuneet ajatukseen. Osaamme tarjota sängen hyvän selityksen elämän synnylle täällä tai muualla. Jos kostealla planeetalla on metaania, formaldehydiä, ammoniakkia ja käyttökelpoisia kivennäisiä, joita kaikkia on yllin kyllin, ja näihin kohdistuu salamointia (sähkönpurkauksia) tai ultraviolettisäteilyä oikeassa lämpötilassa, elämää saattaa syntyä melkein missä tahansa.

Aavistelen, että toivuttuamme kokemuksesta, jota merkitsee elämän merkkien löytyminen muualta, ja nyökyteltyämme toisillemme jonkin aikaa havahdumme järkytykseen. On varmaan vaikeaa myöntää, että koko meitä ympäröivä rajattoman suuri, pyörivä, kellonkaltainen järjestelmä on itse elävä ja versoo elämää suotuisissa oloissa.

Ensimmäinen ongelmamme on kuitenkin käytännöllisempi. Oletta-
kaamme, että muualla avaruudessa todella on aistivaa elämää ja että meidän onnistuu päästä yhteyteen sen kanssa. Mistä me oikeastaan aiomme puhua? Jos, kuten todelta näyttää, se sijaitsee vähintään sadan valovuoden päässä, syntyy hyvin pit-

kiä taukoja — jo alkeellisimmat kohteliaisuudet vievät ainakin 200 vuotta. Kun viimein tavoitamme keskustelukumppanimme, olemme ehkä jo unohtaneet asiamme

Voisimme aloittaa vain lähettämällä avaruuteen tietoja itsestämme, mutta valinta olisi tehtävä huolellisesti merkityksen kestävyyttä silmällä pitäen. Jos tarjoamme jotakin nykyhetkellä kiinnostavaa, siinä täytyy olla järkeä vielä kaksi vuosisataa myöhemmin ja sen täytyy tuntua merkitykselliseltä, muuten keskustelu on kiusallista.

Ehkäpä aluksi voisi lähettää muusiikkia, mikäli tekniikka riittää. Tämä kieli saattaa parhaiten selittää muille avaruudessa oleville millaisia me olemme. Minä kannattaisin Bachia, jota soitettaisiin avaruuteen yhä uudelleen. Kerskumistahan se olisi, mutta varmasti olisi anteesiannettavaa pyrkiä näyttämään parhaat puolemmme tuttavuuden alussa. Voimme jättää vähemmän miellyttävät totuudet myöhemmäksi.

Millaisia asioita meidän pitäisi kysyä? Jokainen haluaisi kysyä ensin: "Luulitteko olevanne ainoalautuisia?" "Vilustutaanko teillä?" "Onko teillä mitään valoa nopeampaa?" "Puhutteko aina totta?" "Itkettekö te?" Luettelo on loputon.

Ehkä meidän pitäisi odottaa kunnes varmasti tiedämme mitä tahdomme tietää, ennen kuin menemme yksityiskohtiin. Loppujen lopuksi tärkein on aloituskysymys: "Haloo, onko siellä joku?" Jos vastaukseksi tulee: "Kyllä", haluamme ehkä pysähtyä ajattelemaan sitä kauaksi aikaa.